

SBR Bank

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁDZIELCZEGO BANKU
ROZWOJU ZA 2023 ROK**

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości, razem ze sprawozdaniem finansowym, Zarząd składa Zebraniu Przedstawicieli sprawozdanie z działalności Banku za okres minionego roku obrotowego oraz za okres bieżący, poprzedzający odbywane ZP.

W latach 2018-2020 Bank realizował Wewnętrzny Plan Naprawy (WPN). Przyczyną zobowiązania Spółdzielczego Banku Rozwoju (SBR Bank) do opracowania WPN było wykazanie podczas badań inspekcyjnych i audytowych przeprowadzonych w 2017 roku przez UKNF i SSOZ BPS nieprawidłowości w zakresie:

1. Zarządzania ryzykiem kredytowym.
2. Braku identyfikacji powiązań pomiędzy kredytobiorcami.
3. Nadmiernej koncentracji kredytów i depozytów.
4. Braku zdecydowanych działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych.
5. Niskiego poziomu wyrezerwowania kredytów zagrożonych.
6. Wysokiego kosztu pozyskania środków.
7. Nietrafionych inwestycji kapitałowych.

W wyniku pogłębionej analizy portfela kredytowego zidentyfikowano podstawowy błąd w szacowaniu rezerw celowych na łączną kwotę 30,7 mln zł. Przy współpracy z biegłym rewidentem Banku w ramach badania sprawozdania finansowego za rok 2017 dokonano korekty wyników Banku z lat 2015-2016 r., które obciążały fundusze własne Banku.

W okresie 2018-2020 r. w wyniku działań naprawczych, przy wsparciu SSOZ BPS, Bank ustabilizował swoją sytuację, wzrosło bezpieczeństwo depozytów klientów a szereg wskaźników uległo poprawie. Jednakże nie osiągnięto wszystkich wskaźników i celów WPN a jego ogólna ocena dokonana przez SSOZ BPS została ustalona na poziomie „nie w pełni realizowany”.

Brak realizacji WPN w obszarze efektywności prowadzonej działalności przełożył się na nieosiągnięcie zakładanego poziomu odbudowy funduszy własnych pierwszej jakości i wskaźników adekwatności. Nie w pełni osiągnięto cele w zakresie redukcji portfela zagrożonego i przez to poziomu wyrezerwowania.

Bank nie spełnił trzech kluczowych wskaźników z Grupowego Planu Naprawy SSOZ BPS, co było przesłanką do wydłużenia działań naprawczych SBR Banku na kolejne lata.

Nieosiągnięcie wszystkich celów założonych w Wewnętrznym Planie Naprawy na lata 2018-2020, wynikało m.in. ze zmiany w otoczeniu makroekonomicznym (z uwagi na COVID-19) oraz istotnego obniżenia stóp procentowanych w 2020 roku. Z uwagi na powyższe Zarząd SBR Banku

w maju 2021 roku opracował i przedstawił do akceptacji Zarządowi Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS projekt Wewnętrzny Plan Naprawy na lata 2021-2024, będący kontynuacją dotychczasowych działań naprawczych w nowych realiach makroekonomicznych.

Zarząd Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (SSOZ BPS) na posiedzeniu w dniu 16 czerwca 2021 r. podjął Uchwałę Nr 13/06/2021 w sprawie zatwierdzenia „Wewnętrznego Planu Naprawy Spółdzielczego Banku Rozwoju na lata 2021–2024”.

Realizacja założeń nowego Planu naprawy ma zapewnić poprawę sytuacji ekonomiczno - finansowej SBR Banku i w konsekwencji zwiększyć bezpieczeństwo jego funkcjonowania.

Wewnętrzny plan naprawy określa działania i środki pozwalające na dalsze bezpieczne funkcjonowanie Spółdzielczego Banku Rozwoju.

Podstawowymi i najważniejszymi celami opracowanego i realizowanego aktualnie planu działania Banku są:

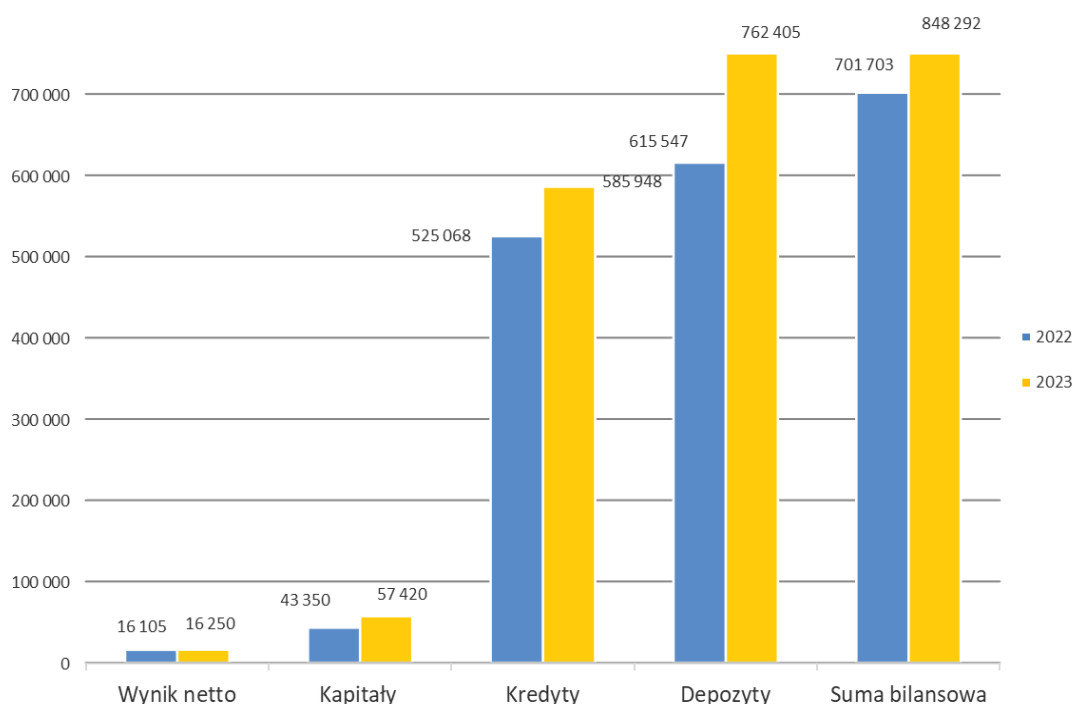
1. Odbudowa rentowności działania, która obniżyła się w wyniku spadku stóp procentowych w 2020 r.
2. Poprawa jakości portfela w kilku obszarach:
  - a) dalsza redukcja ekspozycji niepracujących odsetkowo w wyniku procesów restrukturyzacji i windykacji,
  - b) restrukturyzacja klientów dotkniętych skutkami COVID-19,
  - c) dalsza dywersyfikacja portfela, zwiększenie udziału w portfelu kredytowym ekspozycji detalicznych i rolniczych kosztem ekspozycji firm. Portfel ten będzie bezpieczniejszy i generował będzie mniejsze ryzyko i pracochłonność.
3. Trwała poprawa zarządzania Bankiem.

Realizacja w 2023 roku założeń WPN wymusiła pewne działania, które spowodowały m.in. zmianę strategii i kierunków działania Banku. Przejawem tej polityki jest m.in. zmiana struktury klientów, zmniejszenie zatrudnienia oraz zmiana struktury bilansu.

Pod względem rozmiarów działalności, wyrażanych sumą bilansową, SBR Bank znajduje się na 30 pozycji wśród 307 banków zrzeszonych w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz jest drugim bankiem spółdzielczym w województwie podlaskim.

Skalę zmian sumy bilansowej oraz głównych pozycji obrazujących sytuację finansową Banku przedstawia poniższy diagram.

Rozmiar działalności banku - zmiany w 2023 roku w tys. zł.

Suma bilansowa SBR Bank na koniec 2023 roku wzrosła w porównaniu do końca 2022 roku o 146 589 tys. zł., tj. o 20,89%, depozyty wzrosły o 146 858 tys. zł, tj. o 23,86%, kredyty (wartość nominalna) wzrosły o 60 880 tys. zł., tj. o 11,59%, kapitały (bez bieżącego wyniku) wzrosły o 14 071 tys. zł., tj. o 32,46%, a wynik finansowy netto bieżącego roku był wyższy o 145 tys. zł., tj. o 0,90%, w porównaniu do wyniku za 2022 rok.

II. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE

1. Stan prawny

Spółdzielczy Bank Rozwoju (dalej „Bank”) posiada osobowość prawną i jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, ustawy Prawo bankowe, ustawy Prawo spółdzielcze, innych ustaw oraz postanowień Statutu.

Od dnia 16.09.2022 r. obowiązuje tekst jednolity Statutu Banku zawierający zmiany wpisane przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Krajowym Rejestrze Sądowym Rejestrze Przedsiębiorców.

Zmiany Statutu SBR Bank, zostały zatwierdzone Uchwałą nr 2/2022 Zebrania Przedstawicieli Spółdzielczego Banku Rozwoju z dnia 22 czerwca 2022 roku.

Od 27 marca 2002 roku Bank jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., a od 31 grudnia 2015 roku jest członkiem systemu ochrony instytucjonalnej w ramach Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Członkami Banku są zarówno osoby fizyczne o pełnej zdolności do czynności prawnych jak i osoby prawne.

Wartość statutowa jednego udziału wynosi 270 zł.

Stan funduszu udziałowego na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniósł 3.709.260,00 zł, a liczba członków wynosiła 1.569 .

2. Władze Banku

Organami Banku są:

Zgodnie ze Statutem organami Banku są:

- Zebranie Przedstawicieli,
- Rada Nadzorcza,
- Zarząd,
- Zebrania Grup Członkowskich.

Podstawowe funkcje organów Banku określa Statut Banku.

Zebranie Przedstawicieli

Jest najwyższym organem Banku, który wybiera Radę Nadzorczą.

W dniu 16 maja 2023 roku odbyło się Zebranie Przedstawicieli Spółdzielczego Banku Rozwoju, na którym podjęto Uchwały, zatwierdzające:

- 1) sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju za 2022 rok,
- 2) sprawozdanie Zarządu z działalności Spółdzielczego Banku Rozwoju za 2022 rok,
- 3) sprawozdanie finansowe Spółdzielczego Banku Rozwoju za 2022 rok, zamykające się sumą bilansową netto: 701.702.583,61 zł oraz zyskiem w wysokości 16.105.371,89 zł,
- 4) przeznaczenie nadwyżki bilansowej za rok 2022 w kwocie 16.105.371,89 zł na fundusz zasobowy,

Zebranie Przedstawicieli podczas obrad w dniu 16.05.2023 r.:

- 1) udzieliło absolutorium wszystkim członkom Zarządu,
- 2) uchwaliło przedłożone przez Zarząd kierunki rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej Banku na 2023 rok, zgodne z Wewnętrznym Planem Naprawy na lata 2021 – 2024,
- 3) dokonało oceny skuteczności działania Rady Nadzorczej za 2022 rok,

4) oceniło, że Polityka wynagrodzeń sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku,
5) oddaliło wniesione odwołanie i utrzymało w mocy decyzję Rady Nadzorczej z dnia 07.03.2023 r. w sprawie wykluczenia z rejestru członków Banku,
Zebranie Przedstawicieli Spółdzielczego Banku Rozwoju, zostało poprzedzone Zebraniem Grup Członkowskich.

Rada Nadzorcza

Sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością Banku.

Zakres kompetencji i obowiązków oraz zasady działania Rady Nadzorczej reguluje Regulamin działania Rady Nadzorczej, uchwalony przez Zebranie Przedstawicieli.

Skład osobowy Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju:

- 1) Cezary Ołdakowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- 2) Kunicki Krzysztof – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- 3) Sokołowska Urszula Justyna – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- 4) Gierałtowski Krzysztof – członek Rady Nadzorczej,
- 5) Władysław Kostro – członek Rady Nadzorczej,
- 6) Moczydłowski Józef – członek Rady Nadzorczej,
- 7) Olędzki Stanisław – członek Rady Nadzorczej,
- 8) Antoni Andrzej Wojno - członek Rady Nadzorczej,
- 9) Wojno Zbigniew - członek Rady Nadzorczej,

Kadencja Rady Nadzorczej upływa w 2026 roku.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się stosownie do potrzeb. W 2023 roku odbyło się 12 protokołowanych posiedzeń Rady Nadzorczej, na których podjęto 79 Uchwał.

W Banku powołany jest Komitetu Audytu.

Głównym celem działania Komitetu Audytu jest wspomaganie Rady Nadzorczej w sprawowaniu nadzoru nad Bankiem oraz dostarczanie Radzie Nadzorczej informacji i opinii pozwalających sprawnie podjąć właściwe decyzje w zakresie sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Skład osobowy Komitetu Audytu przedstawia się następująco:

- 1) Wojno Zbigniew – Przewodniczący,
- 2) Sokołowska Urszula Justyna – Członek,
- 3) Olędzki Stanisław – Członek,

Zarząd Banku

Powołany przez Radę Nadzorczą, kieruje działalnością Banku i reprezentuje go na zewnątrz.

Zakres kompetencji i obowiązków oraz zasady działania Zarządu określa Regulamin Działania Zarządu zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Banku.

Skład Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju na dzień 31.12.2023r.:

- Tomasz Gromada – Prezes Zarządu
- Dariusz Gąsior – Wiceprezes Zarządu
- Leszek Szafara – Wiceprezes Zarządu

W 2023 roku nie nastąpiły żadne zmiany w składzie Zarządu.

Po dacie 31.12.2023 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu.

3. Struktura organizacyjna Banku

Bank posiada sformalizowaną wewnętrzną organizację. Zorganizowanymi częściami składowymi Banku są jednostki i komórki organizacyjne.

Jednostkami organizacyjnymi Banku są:

- 1) Centrala;
- 2) Oddziały.

Komórkami organizacyjnymi są:

- 1) w Centrali – zespoły, stanowiska pracy;
- 2) w Oddziałach – punkty obsługi klienta, stanowiska pracy.

Poszczególnymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi kierują:

- 1) Oddziałami – Dyrektorzy Oddziałów;
- 2) Zespołami – Dyrektorzy/Kierownicy lub osoby wyznaczone przez Zarząd.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania (zmiana obowiązująca od dnia 07.03.2023 r.)

komórkami organizacyjnymi Centrali są:

- Główny Księgowy
- Zespół Rachunkowości
- Zespół Administracji Kredytów i Rachunków
- Zespół Obsługi Informatycznej
- Zespół Wierzytelności Trudnych
- Zespół Sprawozdawczości, Analiz i Ryzyk
- Zespół Organizacji i Zarządzania

- Zespół Administracji i Obsługi Kadr
- Zespół Analityków Kredytowych
- Zespół Wsparcia Sprzedaży
- Zespół Monitoringu
- Zespół Ubezpieczeń
- Zespół EOD
- Stanowisko Obsługi Prawnej
- Stanowisko Zgodności
- Stanowisko Kontroli Wewnętrznej i Bezpieczeństwa Informacji
- Stanowisko BHP

Oddziały Banku są jednostkami organizacyjnymi, odpowiedzialnymi za działalność sprzedażową, prowadzoną na terenie swojego obszaru działania, wykonującymi czynności bankowe określone w Regulaminie organizacyjnym i Statucie Banku. Komórkami organizacyjnymi Oddziałów są Punkty Obsługi Klienta. Oddziałami kierują Dyrektorzy Oddziałów, natomiast nadzór nad Oddziałami sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. handlowych.

Zadania poszczególnych jednostek i komórek organizacyjnych oraz zasady ich współpracy i zależności określa „Regulamin organizacyjny Spółdzielczego Banku Rozwoju”.

W Banku jako organ opiniodawczy - doradczy działa Komitet Kredytowy. Zasady działania i kompetencje Komitetu Kredytowego określa odrębny regulamin.

Członkowie Zarządu odpowiadają za wyznaczony obszar działalności Banku, zgodnie z wewnętrznym podziałem kompetencji, określonym w „Regulaminie działania Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju”.

Członkowie Zarządu odpowiadają za wyznaczony obszar działalności Banku, zgodnie z wewnętrznym podziałem określonym w „Regulaminie działania Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju”.

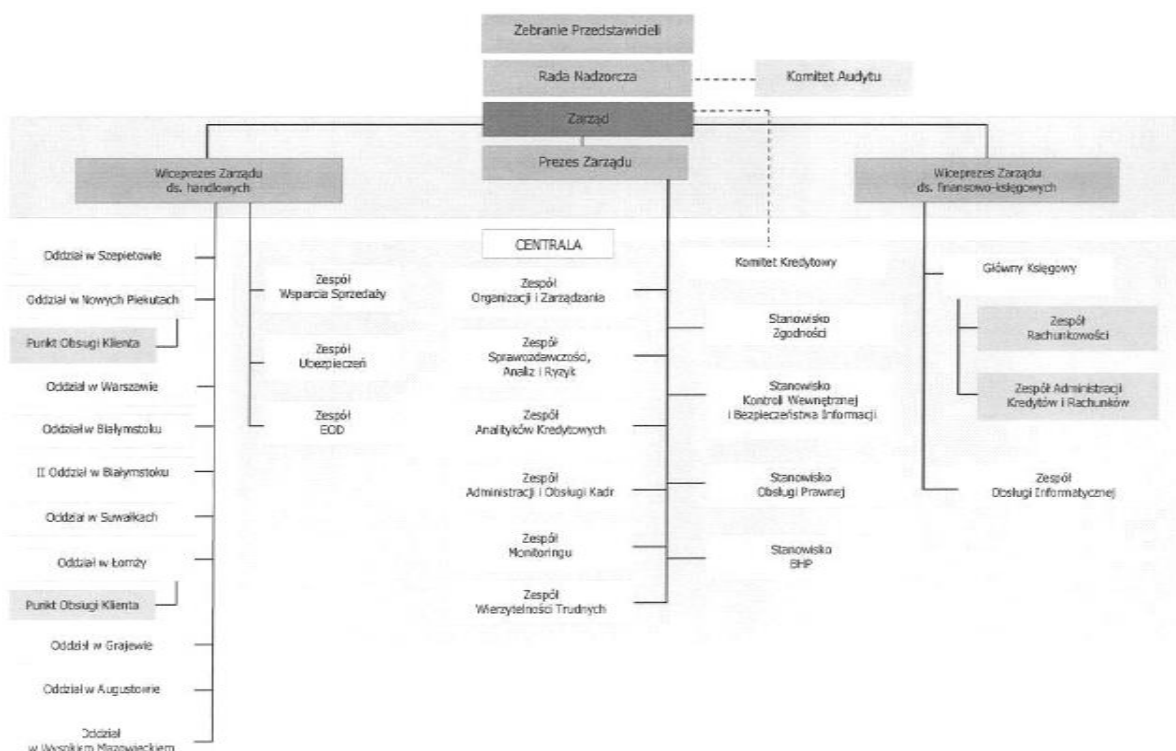
Graficzne odzwierciedlenie struktury organizacyjnej przedstawia poniższy schemat.

Schemat struktury organizacyjnej Spółdzielczego Banku Rozwoju

Załącznik do Regulaminu Organizacyjnego Spółdzielczego Banku Rozwoju

Schemat struktury organizacyjnej Spółdzielczego Banku Rozwoju

4. Sieć placówek Banku

Siec placówek Banku tworzą Oddziały i Punkty Obsługi Klienta.

Na koniec 2023 r. Bank prowadził działalność w dziesięciu Oddziałach zlokalizowanych w Szepietowie, Nowych Piekutach, Białymstoku, Łomży, Warszawie, Suwałkach, Grajewie, Augustowie i w Wysokim Mazowieckiem oraz w dwóch Punktach Obsługi Klienta działających przy Oddziałach w Nowych Piekutach i Łomży. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba placówek sprzedażowych Banku wzrosła o jeden.

W wyniku reorganizacji sieci placówek w 2023 roku dokonano następujących zmian:

Z dniem 1.02.2023 r. rozpoczął działalność operacyjną Oddział SBR Bank w Wysokim Mazowieckiem, mającego siedzibę przy ul. Rynek Piłsudskiego 79B.

Geograficzne rozmieszczenie sieci placówek Banku.

5. Zatrudnienie

Na 31.12.2023 roku Bank zatrudniał 122 osoby.

Stan zatrudnienia w 2023 roku wzrósł o 5 osoby co było związane z jednej strony ze zmianami w sieci placówek oraz ze zmianami w organizacji i zadaniami centrali Banku.

6. Rozwój technologii informatycznej

W ubiegłym roku Bank kontynuował działania mające na celu maksymalizację wykorzystania zasobów infrastrukturalnych oraz wdrożenia nowych innowacyjnych technologii.

Do wdrożonych w poprzednich latach takich rozwiązań i usług jak:

- trwały nośnik w oparciu o blockchain,
- „mojeID” – narzędzie, które służy do zdalnego potwierdzenia tożsamości w komercyjnych i publicznych usługach on-line przez bankowość internetową SBR Bank,
- „mojeID” wraz z Profilem Zaufanym, który jest metodą potwierdzenia tożsamości w systemach elektronicznej administracji.

- Usługa BLIK dostępna w aplikacji mobilnej BS PAY dla klientów banku z grupy BPS S.A oraz udostępnił nowoczesne metody płatności: Apple Pay, Garmin Pay, Fitbit Pay.

W 2023 roku Spółdzielczy Bank Rozwoju kontynuował i rozwijał usługę E-kantor.

Usługa dedykowana posiadaczom rachunku złotowego i walutowego w SBR Bank, którzy korzystają z usług Banku za pośrednictwem bankowości internetowej. E-kantor umożliwia natychmiastową wymianę walut a także złożenie zlecenia wymiany waluty po oznaczonym kursie z datą ważności. E-Kantor umożliwia również dokonywanie transakcji wymiany walut w trybie całodobowym a sam interfejs dla klienta jest dostępny w 6 językach m.in. angielskim, niemieckim, rosyjskim czy ukraińskim.

Zarząd Spółdzielczego Banku Rozwoju promuje nowoczesne rozwiązania informatyczne wspomagające obsługę klientów.

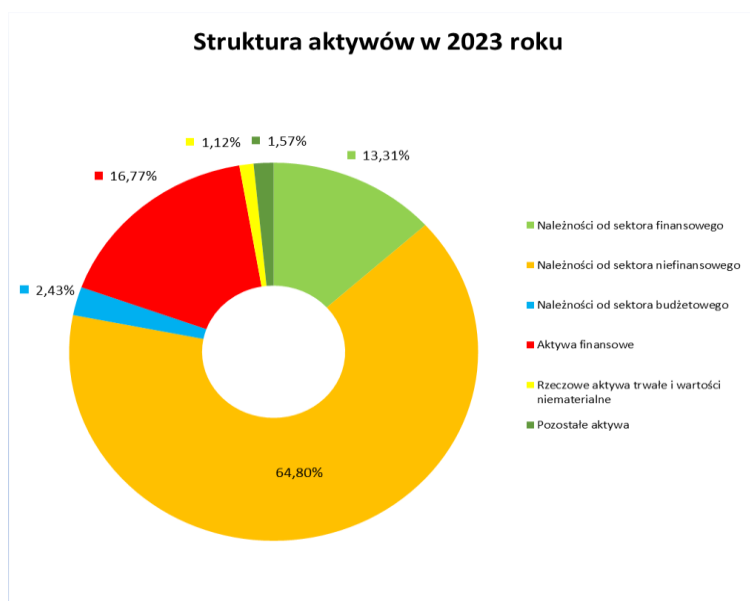
III. SYTUACJA FINANSOWA BANKU

1. AKTYWA BANKU

Gromadzone systematycznie środki wykorzystywane były na różne kierunki działalności.

- Najistotniejszą pozycję aktywów stanowią należności od klientów, które stanowią 80,55% aktywów banku (wzrost wartości rok do roku o 13,59%), a ich udział w strukturze zmniejszył się w 2023 roku o 5,18 p.p. ,
- Aktywa finansowe stanowią 16,77% aktywów (wzrost wartości rok do roku o 72,92%), a ich udział w strukturze wzrósł w 2023 roku o 5,05 p.p.

Strukturę aktywów obrazuje poniższy diagram.

Udzielanie kredytów jest główną działalnością Banku, najbardziej dochodową, jednakże obciążoną najwyższym ryzykiem.

W swojej ofercie Bank posiada różnorodne produkty dla przedsiębiorców i rolników (kredyty inwestycyjne, obrotowe, płatnicze, w rachunkach bieżących, preferencyjne). Bank oferował również kredyty i pożyczki dla osób prywatnych na cele konsumpcyjne i mieszkaniowe.

Źródłem finansowania działalności kredytowej były zgromadzone depozyty i środki pozyskane z Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

Struktura kredytów

W 2023 roku w wyniku reorganizacji sieci placówek - przede wszystkim na obszarze miast – nastąpiła zmiana podmiotowej struktury kredytowania.

Rodzaj podmiotu	Zaangażowanie kredytowe (w tys.zł.)		Zmiana zaangażowania	Dynamika	Struktura - % obliiga	
	2022-12-31	2023-12-31			2022-12-31	2023-12-31
Pozostałe podmioty sektora finansowego	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
Podmioty gospodarcze	178 672	156 330	-22 342	-12,50%	34,03%	26,68%
Rolnicy	120 132	141 756	21 623	18,00%	22,88%	24,19%
Osoby prywatne	202 750	267 502	64 752	31,94%	38,61%	45,65%
Podmioty sektora samorządowego	23 514	20 361	-3 153	-13,41%	4,48%	3,47%
SUMA	525 068	585 948	60 880	11,59%	100,00%	100,00%

Zmiana struktury podmiotowej portfela kredytowego jest wynikiem zmiany Strategii Banku oraz realizacji Wewnętrznego planu naprawy, który zakłada większą dywersyfikację portfela i wzrost kredytów osób fizycznych głównie hipotecznych.

Strukturę podmiotową portfela kredytowego na koniec grudnia 2023 roku obrazuje poniższy diagram.

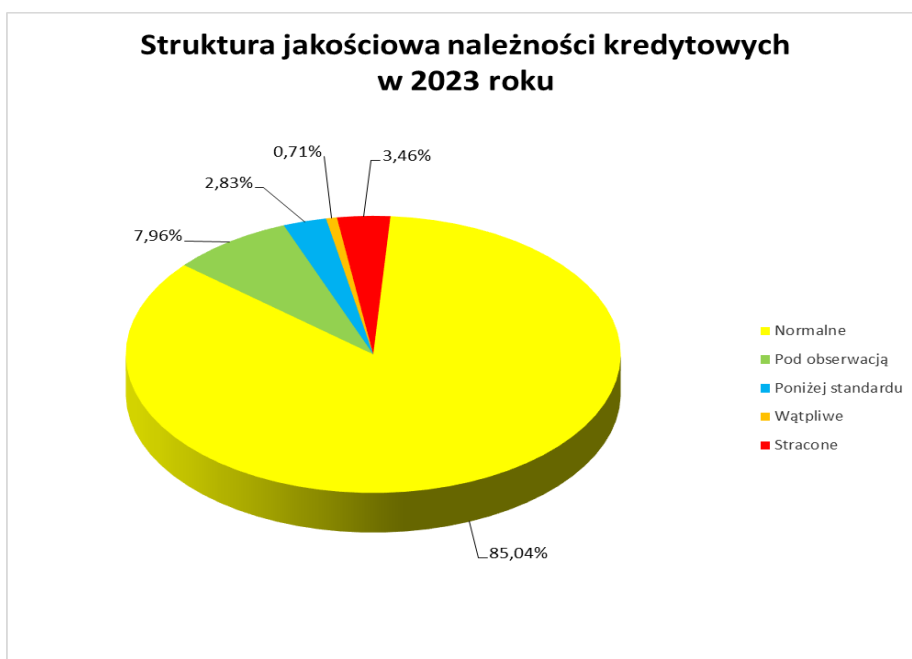

Stan i jakość portfela kredytowego na koniec 2023 roku (w wartości nominalnej) przedstawia następujące zestawienie.

Kategoria	Zaangażowanie kredytowe (w tys.zł.)		Zmiana zaangażowania	Dynamika	Struktura - % obligi	
	2022-12-31	2023-12-31			2022-12-31	2023-12-31
Obligo kredytowe razem	525 068	585 948	60 880	11,59%	100,00%	100,00%
Normalne	437 525	498 263	60 738	13,88%	83,33%	85,04%
Pod obserwacją	42 880	46 629	3 748	8,74%	8,17%	7,96%
Zagrożone razem	44 662	41 056	-3 606	-8,07%	8,51%	7,01%
Poniżej standardu	11 128	16 601	5 472	49,18%	2,12%	2,83%
Wątpliwe	3 201	4 170	970	30,30%	0,61%	0,71%
Stracone	30 333	20 285	-10 048	-33,13%	5,78%	3,46%

W strukturze jakościowej kredytów Bank znacząco poprawił swoje wskaźniki w 2023 roku. Główna zmiana to systematyczny wzrost portfela „dobrych” kredytów oraz istotny spadek kredytów zagrożonych o pon. 8% co przełożyło się na poprawę jakości portfela kredytowego o 1,50 p.p.

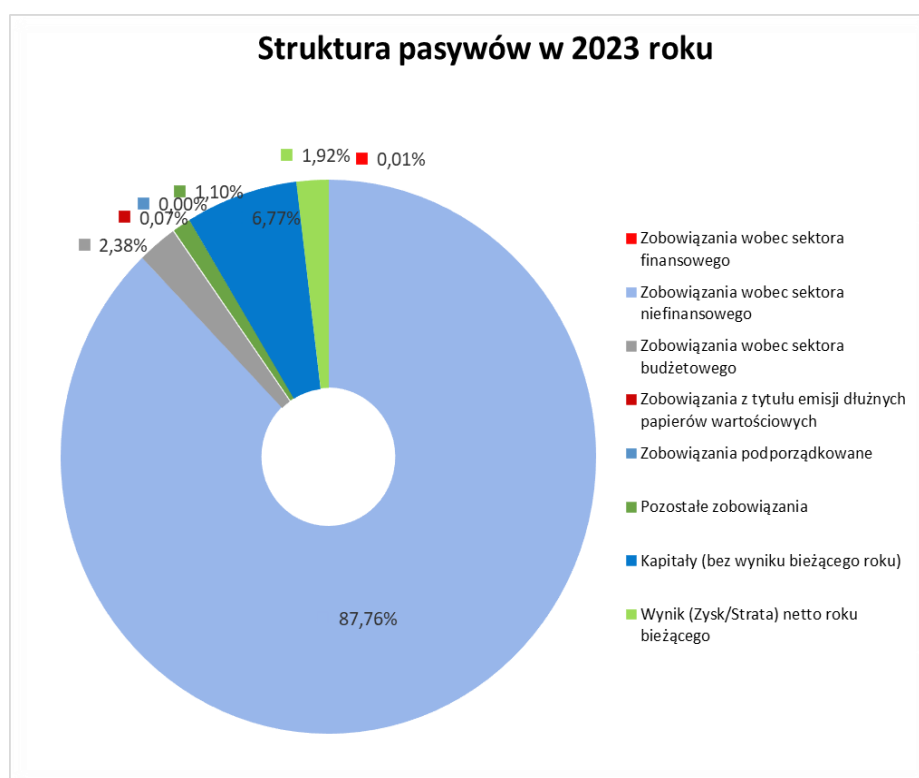
Strukturę jakości należności kredytowych przedstawia poniższy diagram.

2. PASYWA BANKU

Główną pozycję pasywów stanowią zobowiązania, które stanowią 91,32% pasywów (wzrost wartości o 20,61%), natomiast kapitały stanowią 6,77% pasywów Banku (wzrost o 32,46%).

Strukturę pasywów w 2023 roku obrazuje poniższy diagram.

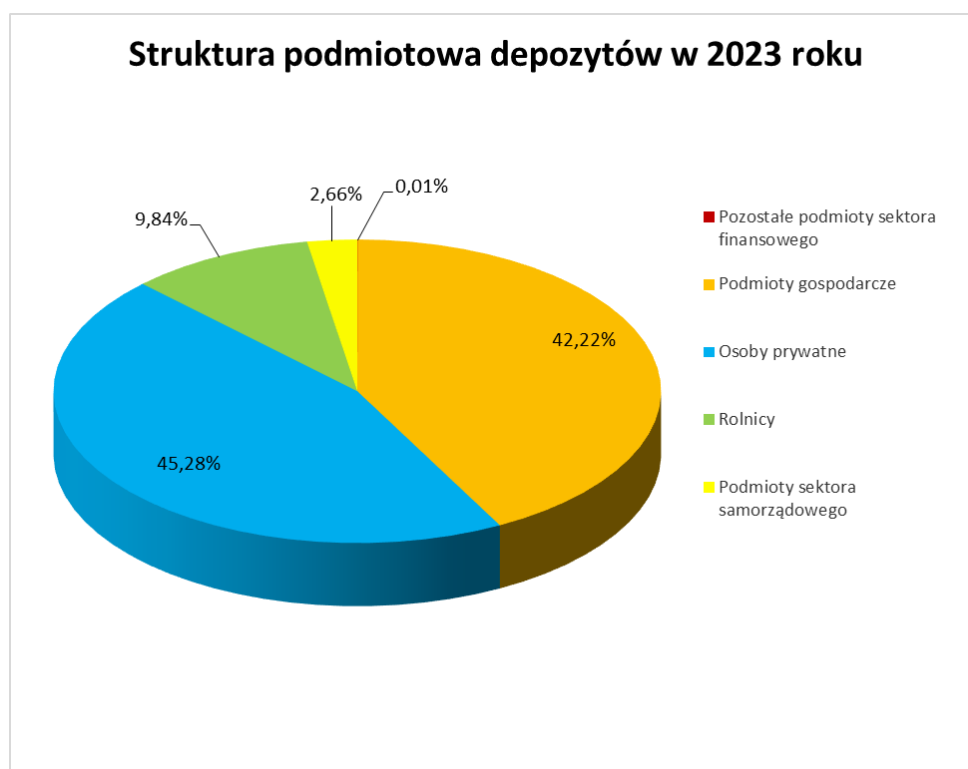
Najistotniejszą pozycją zobowiązań Banku stanowią depozyty.

Stan i struktura podmiotowa depozytów w 2023 roku

Rodzaj podmiotu	Stan depozytów (w tys.zł.)		Zmiana	Dynamika	Struktura - w %	
	2022-12-31	2023-12-31			2022-12-31	2023-12-31
Pozostałe podmioty sektora finansowego	199	95	-104	-52,24%	0,03%	0,01%
Podmioty gospodarcze	261 691	321 872	60 180	23,00%	42,51%	42,22%
Osoby prywatne	270 547	345 206	74 658	27,60%	43,95%	45,28%
Rolnicy	65 940	74 990	9 050	13,72%	10,71%	9,84%
Podmioty sektora samorządowego	17 169	20 243	3 073	17,90%	2,79%	2,66%
SUMA DEPOZYTÓW	615 547	762 405	146 858	23,86%	100,00%	100,00%

Łącznie stan depozytów (bez odsetek) w 2023 roku wzrósł o 146 858 tys. zł., tj. o 23,86%.

Strukturę podmiotową depozytów na koniec grudnia 2023 roku obrazuje poniższy diagram.

3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

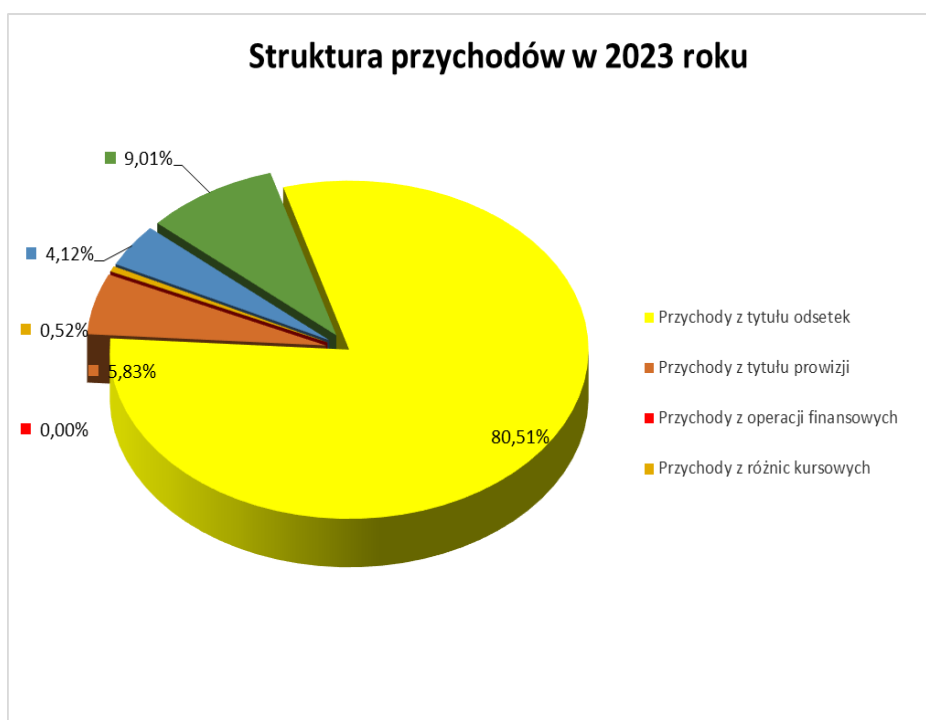
Przychody

W 2023 roku przychody Banku wyniosły 80 989,70 tys. zł i były wyższe w porównaniu z 2022 rokiem o 21 500,60 tys. zł, tj. o 36,14%.

Główne pozycje przychodów to:

- przychody z tytułu odsetek, które były wyższe w porównaniu do 2022 roku o 17 671,01 tys.zł. tj. o 37,18%,

Strukturę przychodów zobrazowano na poniższym diagramie.

Z powyższych danych wynika, iż najistotniejszą pozycją przychodów stanowią przychody odsetkowe, których udział w strukturze przychodów Banku wzrósł o 0,61 p.p.

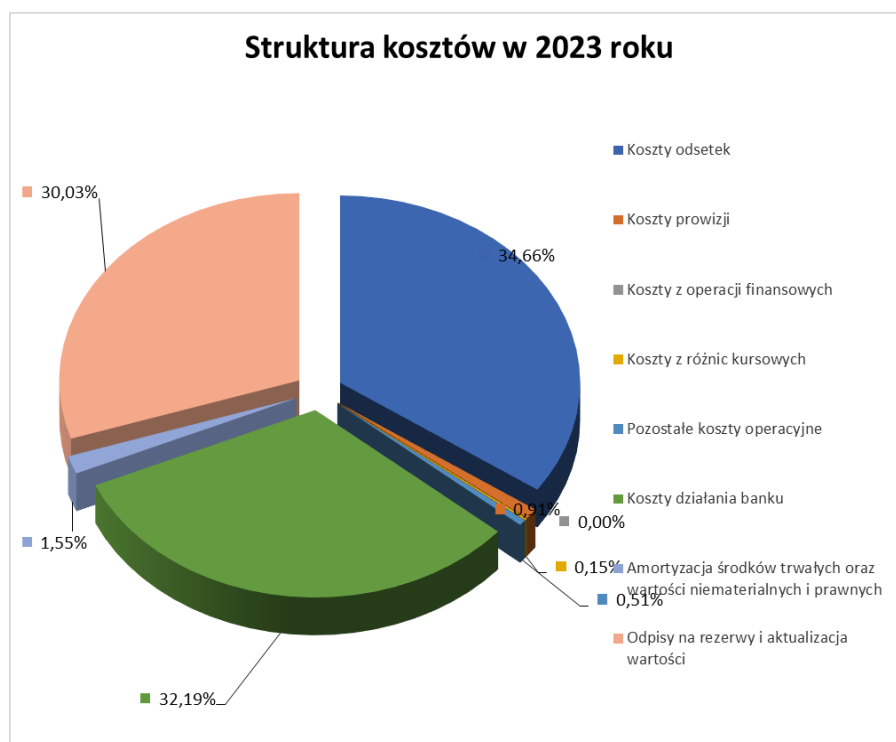
Koszty

W 2023 roku koszty Banku wyniosły łącznie 60 435,05 tys. zł. i były wyższe w porównaniu z 2022 rokiem o 20 940,48 tys. zł, tj. o 53,02%.

Główną pozycją kosztów są koszty odsetkowe, które były wyższe w porównaniu do 2022 roku o 12.152,90 tys.zł. tj. o 138,19%,

Strukturę kosztów przedstawi poniższy diagram.

Z powyższych danych wynika, iż główną pozycją kosztów stanowią koszty odsetkowe, których udział w strukturze kosztów wzrósł w 2023 roku o 12,39 p.p.

4. FUNDUSZE BANKU

Wysokość funduszy własnych oraz współczynników kapitałowych na 31.12.2023 roku przedstawia tabela.

FUNDUSZE WŁASNE	wykonanie	wykonanie	zmiana	Plan	odchylenie od planu	
	2022-12-31	2023-12-31	r/r	2023-12-31	2023 r	w %
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	54 751	57 362	2 611	54 857	2 504	4,57%
Kapitał Tier 1	43 064	56 975	13 911	46 969	10 007	21,30%
Kapitał podstawowy CET1	43 064	56 975	13 911	46 969	10 007	21,30%
w tym fundusz udziałowy	6 144	3 697	-2 447	6 187	-2 490	-40,25%
w tym fundusz zasobowy	37 333	53 440	16 106	39 655	13 785	34,76%
Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1)	0	0	0	0	0	X
Kapitał Tier 2	11 687	387	-11 300	7 889	-7 502	-95,10%

WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	Wartość w tys. zł.	Wartość w tys. zł.	X	Wartość w tys. zł.	X	X
Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	336 844	391 953	55 109	386 314	5 639	1,46%
Całkowita kwota ekspozycji ważonej ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego	277 824	314 339	36 515	341 314	-26 975	-7,90%
Całkowita kwota ekspozycji ważonej ryzykiem z tytułu ryzyka operacyjnego	59 020	77 614	18 594	45 000	32 614	72,48%
WSPÓLCZYNNIK KAPITAŁOWY	Wartość procentowa z dwoma miejscami po przecinku	Wartość procentowa z dwoma miejscami po przecinku	X	Wartość procentowa z dwoma miejscami po przecinku	X	X
Współczynnik kapitałowy CET1 - min. 4,5% + bufor^{*)}	12,78%	14,54%	1,76	12,16%	2,38	X
Współczynnik kapitałowy T1 - min. 6% + bufor^{*)}	12,78%	14,54%	1,76	12,16%	2,38	X
Całkowity współczynnik kapitałowy - min. 8% + bufor^{*)}	16,25%	14,63%	-1,62	14,20%	0,43	X

^{*)} Na dzień 31.12.2023 r. wielkość bufora wynosi 2,5% (składa się: bufor zabezpieczający 2,5%, bufor antycykliczny 0%, bufor ryzyka systemowego 0%).

Sposób ustalania funduszy własnych banku określa Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

W rachunku oceny adekwatności kapitałowej na dzień 31.12.2023 r. Bank stosował zasady wynikające zarówno z przepisów unijnych, jak i obowiązujących w tym zakresie przepisów krajowych, przy uwzględnieniu wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego.

Zmiany statutu dokonane w 2018 roku poprzez dostosowanie jego zapisów do wymogów prawnych w zakresie udziałów członkowskich pozwoliło zaliczyć za zgodą UKNF opłacony fundusz udziałowy do kapitałów podstawowych.

Od października 2021 roku wartość jednego udziału wynosi 270 zł.

W 2023 r. Bank pozyskał 52 nowych udziałów członkowskich.

Istotne zmiany wysokości funduszy własnych, które zaszły w 2023 roku to:

- wzrost kapitału podstawowego Tier1 w wyniku przeznaczenia nadwyżki bilansowej za 2022 rok na fundusz zasobowy w kwocie 16 105 371,89 zł.,
- zmiana (spadek) funduszu udziałowego w wyniku wypłaty wypowiedzianych wykluczonych udziałów członkowskich w łącznej kwocie 2.469.420,00 zł. oraz pozyskanie nowych udziałowców i wpłaty dodatkowych przez dotychczasowych udziałowców w kwocie 25.650,00zł.,
- przeniesienia ujemnej wyceny instrumentów finansowych (certyfikatów) w kwocie 248 684,33 zł.,

ujętej w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny na wynik jako koszty finansowe z tytułu odpisów aktualizujących,

- spadek kapitału Tier2 – całkowita przedterminowa spłata (za zgodą KNF) pożyczki podporządkowanej w kwocie 19 mln zł., zaliczanej w części do funduszy Banku.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej dotyczącej wysokości współczynników kapitałowych.

5. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE BANKU I REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO ZA 2023 ROK

Realizacja założeń planu na 2023 rok w większości kategorii przebiegła zgodnie z planem. Występujące odchylenia nie powodują istotnych zmian w sytuacji Banku.

W 2023 roku Bank zrealizował założenie planu w zakresie poprawy jakości portfela kredytowego oraz poziomu wyrezerwowania należności zagrożonych, i spełnia minimalny wymóg SOS BPS (min. 35%).

Płynność finansowa utrzymuje się na prawidłowym poziomie.

Efektywność działania mierzona wskaźnikiem C/I na dobrym poziomie. jest zadawalająca.

Cele z obszaru adekwatności są realizowane. Spadek łącznego współczynnika kapitałowego w 2023 roku to efekt wcześniejszej spłaty pożyczki podporządkowanej zaliczanej do kapitału Tier II.

Bank utrzymuje wszystkie wskaźniki kapitałowe powyżej minimalnych norm nadzorczych.

Podstawowe wielkości osiągnięte przez Bank w 2023 r. w stosunku do założeń planu

Lp.	Obszar oceny wskaźnikowej	Wykonanie	Wykonanie	Zmiana	Plan	odchylenia od planu
		31-12-2022	31-12-2023	2023/2022	31-12-2023	31-12-2023
Adekwatność kapitałowa						
1	Łączny współczynnik kapitałowy	16,25%	14,63%	-1,62	14,20%	0,43
2	Współczynnik kapitału Tier 1	12,78%	14,54%	1,76	12,16%	2,38
3	Wskaźnik dźwigni finansowej	6,97%	7,49%	0,52	6,16%	1,33
Jakość aktywów						
4	Wskaźnik jakości kredytów (RWEF)	9,12%	7,39%	-1,73	7,39%	0,00
5	Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi (RWEF)	40,00%	50,03%	10,03	40,05%	9,98

Efektywność						
6	ROA netto	2,30%	2,07%	-0,23	0,65%	1,41
7	ROE netto	30,08%	26,98%	-3,10	8,67%	18,31
8	C/I	35,08%	38,31%	3,23	63,51%	-25,19
Płynność						
9	LCR	167%	232%	65	225%	7
10	NSFR	122%	130%	9	109%	21
Pozostałe						
11	Rozpiętość odsetkowa	5,71%	5,56%	-0,14	2,65%	2,91
12	Aktywa na zatrudnionego (w tys. zł)	5 997	6 953	956	5 863	1 091

IV. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU

System zarządzania ryzykiem w SBR Bank zorganizowany jest w sposób zapewniający ciągły, efektywny i kompleksowy proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania, raportowania i kontroli ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka. Określa on w szczególności zakres kompetencji i odpowiedzialności uczestników tego procesu, z uwzględnieniem rozdzielania funkcji podejmowania ryzyka, tj. operacyjnej działalności rynkowej od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli.

Bank zarządza poszczególnymi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka występującymi w jego działalności w oparciu o zatwierdzone przez Radę Nadzorczą strategie oraz polityki, jak również przyjęte przez Zarząd Banku wewnętrzne instrukcje regulujące zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Obowiązujące procedury podlegają okresowej weryfikacji, stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych (w tym nadzorczych) i wewnętrznych, funkcjonowania Banku.

Bank w swojej działalności narażony jest na różnego rodzaju ryzyka, a najważniejszym z nich jest ryzyko kredytowe.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe Banku kształtuje się na podwyższonym poziomie. Znaczne ograniczanie ryzyka kredytowego, to jedno z założeń realizowanego przez Bank Wewnętrznego Planu Naprawy.

Cele w zakresie poprawy jakości portfela kredytowego Bank realizuje przez:

- obniżenie akceptowalnego poziomu ryzyka dla nowych ekspozycji kredytowych, przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności i kontroli nad procesem kredytowym,
- zwiększenie skuteczności monitoringu celem wcześniejszej identyfikacji pogorszenia sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta i szybszego podjęcia działań o charakterze restrukturyzacyjnym, co pozwoli na ograniczenie potencjalnych i rzeczywistych strat Banku,

- wydzielenie portfela kredytów restrukturyzowanych oraz windykowanych do odrębnego zarządzania w celu wzrostu efektywności działań w obszarze restrukturyzacji i windykacji,
- ustalenie priorytetu dla kredytów typowych dla młodej grupy klientów tj. kredyty mieszkaniowe, gotówkowe, na przejmowanie gospodarstw rolnych oraz na ich modernizację,
- koncentrowanie się na działalności kredytowej na rynku lokalnym (w obszarze działalności Oddziałów),
- stosowanie zasady, iż każdy wniosek kredytowy winien być zweryfikowany pod kątem koncentracji i powiązań,
- stosowanie systemu identyfikacji, limitowania oraz monitorowania powiązań kapitałowo – organizacyjnych pomiędzy kredytobiorcami,
- uwzględnianie w opinii Komitetu Kredytowego oraz decyzjach kredytowych ryzyka grupy powiązanych klientów.

Bank identyfikuje ryzyka związane z zachowaniem klientów, gotowością kredytobiorców do sprzedaży części aktywów trwałych, wdrożeniem postępowania restrukturyzacyjnego na drodze sądowej, wykorzystaniem sytuacji prawnej związanej z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości dotyczącym ograniczenia możliwości egzekucji z przedmiotów wchodzących w skład gospodarstw rolnych.

W obszarze windykacji w zakresie wierzytelności od podmiotów gospodarczych, w celu poprawy efektywności Bank stosuje następujące zasady:

- a) podejmowanie prób zawierania ugód i porozumień z dłużnikami w celu unikania działań komorniczych ze względu na długą drogę egzekucji oraz niską efektywność,
- b) poszukiwanie nabywców na wierzytelności spisane w pozabilans i w pełni wyrezerwowane,
- c) sprzedaż zabezpieczeń w porozumieniu z dłużnikiem,
- d) w przypadku braku innych możliwości – przekazywanie długu do windykacji zewnętrznej.

Jednym z istotnych czynników ryzyka w dotychczasowej działalności Banku jest wysoka koncentracja portfela kredytowego.

Za dużą ekspozycję Bank przyjmuje ekspozycję wobec podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie przekraczające 10% kapitału Tier I.

Limit koncentracji zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych, który wynosi 25% kapitału uznanego, określa Rozporządzenie CRR i na dzień 31.12.2023 r. nie został przekroczony.

Suma wierzytelności Banku w odniesieniu do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze w stosunku, do których wierzytelności przekraczają 10% kapitału Tier I stanowiła 100,71% kapitału Tier I.

Dążąc do poprawy jakości portfela i ograniczenia ryzyka kredytowego wdrożono zmodyfikowaną ofertę kredytową obejmującą:

- finansowanie firm istniejących min. 1 rok lub posiadających poręczenie podmiotu posiadającego zdolność kredytową,
- udzielanie nowych kredytów inwestycyjnych do max 10 lat (za wyjątkiem kredytów preferencyjnych),
- udzielanie kredytów walutowych wyłącznie podmiotom posiadającym wpływy w danej walucie, brak nieuzasadnionych przewalutowań,
- wprowadzenie prowizji za brak wykorzystania limitu z tolerancją 20%,
- wzrost minimalnej marży na produktach obciążonych ryzykiem,
- przejmowanie zadłużenia klientów z banków komercyjnych ograniczające się wyłącznie do „zdrowych” podmiotów,
- łączenie kredytowania podmiotu z warunkiem posiadania adekwatnych wpływów na rachunek w SBR Bank,
- nie udzielanie kredytów ze spłatą „balonową” z wyjątkiem kredytów uzasadnionych sezonowością, realizacją mieszkań przez deweloperów lub gdy spłaty realizowane są z dopłat, poddanie istniejących kredytów konwersji lub restrukturyzacji w zależności od oceny zdolności kredytowej,
- nie udzielanie linii na wsparcie obsługi istniejących zaangażowań,
- nie udzielanie kredytów podmiotom spoza terenu działania,
- koncentracja na kredytach o wadze ryzyka poniżej 100%,
- korzystanie z konsorcjów przy finansowaniu powyżej 3 mln zł lub przy wzroście zaangażowania powyżej 6 mln zł celem ograniczenia ryzyka koncentracji,
- weryfikacja wykorzystania linii kredytowych,
- weryfikacja zdolności kredytowej dla posiadaczy kredytów w rachunku bieżącym,
- wdrożenie systemu identyfikacji, limitowania oraz monitorowania powiązań kapitałowo – organizacyjnych pomiędzy kredytobiorcami.

Wszystkie powyższe działania ukierunkowane były na osiągnięcie na koniec 2023 udziału kredytów zagrożonych oraz wyrezerwowania portfela kredytowego na poziomie określonym w Wewnętrznym Planie Naprawy.

Wskaźnik kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na dzień 31.12.2023r. ukształtował się na poziomie 7,39%. W zatwierdzonym Wewnętrznym Planie Naprawy założono ukształtowanie się tego wskaźnika na poziomie 7,39%.

W 2023r. nastąpił spadek wielkości kredytów zagrożonych, co w znacznej mierze wynikała ze zrealizowanych celów w zakresie windykacji.

Na ryzyko kredytowe Bank tworzy wymóg kredytowy zgodnie z Rozporządzeniem PE nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Część Trzecia – Wymogi kapitałowe; Tytuł II – Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego; Rozdział 2 – Metoda standardowa).

W działalności kredytowej Bank nie przekroczył ustalonych norm i limitów, zatem nie miał obowiązku tworzenia dodatkowych wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu ich przekroczenia.

Bank przy wyliczaniu kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego zastosował zgodnie z art. 501 CRR wskaźnik korygujący (0,7619) dla ekspozycji MŚP.

Ryzyko operacyjne

Zagrożenie dla Banku wynikające z ryzyka operacyjnego jest na niskim poziomie. Majątek Banku jest ubezpieczony, system informatyczny odpowiednio zabezpieczony, ryzyko prawne jest ograniczane przez usługi doradcze kancelarii prawnych, a także zatrudnionych prawników. Pracownicy Banku są systematycznie szkoleni, a zatem potencjalne ryzyka, na jakie Bank jest narażony są ograniczane. Potencjalne ryzyko strat mogą nieść za sobą spory sądowe, jakie Bank byłby zmuszony prowadzić z kontrahentami i innymi podmiotami w przypadku ich wystąpienia. Jednak w 2023 roku nie były prowadzone przeciwko Bankowi sprawy sądowe kwalifikujące się, jako ryzyko operacyjne. Nie zostały wypłacone kary na rzecz Klientów Banku. Nie stwierdzono również wystąpienia aktów wandalizmu.

Identyfikacja ryzyka operacyjnego odbywa się poprzez rejestrację ręczną i automatyczną incydentów zdarzeń ryzyka operacyjnego. W 2023 roku zgłoszone i odnotowane zdarzenia związane były głównie z: błędnym logowaniem się pracowników i Klientów do systemów informatycznych Banku, automatycznie dokonywanymi korektami księgowymi, usunięciem błędnie wprowadzonych dokumentów czy błędnej pracy bankomatów. Wskazują one na potrzebę dalszego doskonalenia systemu oraz szkolenia pracowników, a także lepszej informacji dla Klientów Banku dotyczącego korzystania z oferowanych usług.

Na ryzyko operacyjne Bank tworzy wymóg kapitałowy zgodnie z Rozporządzeniem PE nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Część Trzecia – Wymogi kapitałowe; Tytuł III – Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego; Rozdział 2 – Metoda wskaźnika bazowego). Na koniec 2023 roku kwota wymogu wynosiła 6 209 140 zł. – wzrost o 1 487 536 zł.

Ryzyko płynności

Na przestrzeni 2023 roku ryzyko płynności kształtowało się na podwyższonym lecz akceptowalnym poziomie. Bank utrzymywał nadzorcze miary płynności powyżej zalecanych przez KNF wartości. Poziom środków na rachunku bieżącym, rachunkach lokat krótkoterminowych oraz

krótkoterminowych bonach pieniężnych emitowanych przez NBP pozwalał na terminowe regulowanie dyspozycji klientów oraz zobowiązań własnych.

Bank jest członkiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. System ten zapewnia wsparcie płynnościowe w przypadku ewentualnych problemów płynnościowych uczestnika systemu. Bank utrzymuje w systemie ochrony depozyt obowiązkowy w wysokości 10 % stanu depozytów. Środki te mogą być uruchamiane na wniosek Banku w przypadku potrzeb płynnościowych.

Z uwagi na znaczenie ryzyka płynności w działalności Banku stabilizacja w tym obszarze jest jednym z celów Wewnętrznego Planu Naprawy na lata 2021-2024.

Zidentyfikowano w planie następujące obszary wrażliwości wymagające stałego monitorowania:

1. wyższy koszt pozyskania depozytów na tle innych banków spółdzielczych w grupie rówieśniczej,
2. dużą koncentrację depozytów nie objętych BFG – ponad 25 % ogólnego salda depozytów.

Działania Banku w obszarze płynności określone w planie koncentrować się będą na poniższym:

- korekcie polityki depozytowej w stosunku do dużych i kosztownych depozytów,
- korelacji polityki depozytowej w powiązaniu z planowanym poziomem obligacji kredytowego – ścisły monitoring,
- obniżenie depozytów kosztownych i nie objętych gwarancjami BFG w celu dywersyfikacji portfela depozytowego i zwiększania udziału depozytów osób fizycznych.

Ryzyko inwestycji finansowych

Bank może klasyfikować instrumenty w dniu ich nabycia do następujących kategorii:

- 1) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu,
- 2) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- 3) udzielone kredyty i pożyczki,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Bank nie posiada w portfelu instrumentów pochodnych ani innych złożonych instrumentów finansowych.

Przed planowanym zaangażowaniem Banku (lub zwiększeniem zaangażowania) w instrumenty finansowe, komórka monitorująca ryzyko dokonuje analizy wpływu planowanej transakcji na:

- poziom ryzyka, w tym ryzyka płynności, stopy procentowej oraz kredytowego,
- poziom adekwatności kapitałowej i dźwigni finansowej,
- poziom rentowności Banku.

Następnie Bank monitoruje ryzyko inwestycji min. poprzez ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej emitenta, czy monitorowanie zmian cen na rynku instrumentów finansowych, w które Bank zainwestował środki. Bank przeprowadza również testy warunków skrajnych dla ryzyka inwestycji w obszarach ryzyka kredytowego, ryzyka rynkowego oraz ryzyka płynności oraz stosuje limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka inwestycji.

W Banku nie występują instrumenty finansowe, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń.

Ryzyko walutowe

Bank zdefiniował ryzyko walutowe, jako ryzyko poniesienia straty wynikającej ze zmian kursów walut.

Zarządzanie ryzykiem walutowym ma na celu kształtowanie struktury aktywów i pasywów walutowych w sposób zapewniający ograniczenie niebezpieczeństwa niekorzystnego wpływu zmian kursów walut na sytuację finansową Banku.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Sformalizowane zasady zarządzania ryzykiem walutowym znajdują się w „Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym”.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej oznacza dla Banku ryzyko narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych.

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz minimalizacja negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy.

Stosowane w Banku zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej znajdują się w „Zasadach zarządzania ryzykiem stopy procentowej”.

Inne ryzyka, na jakie narażony jest Bank, tj. rezydualne, koncentracji zaangażowań, zgodności są na poziomie akceptowalnym i nie zagrażają bezpiecznemu funkcjonowaniu Banku.

V. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W Banku funkcjonuje system zarządzania, obejmujący wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, w ramach którego wyróżnia się system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;

4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Model systemu kontroli wewnętrznej został zdefiniowany w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach (linie obrony):

- 1) Poziom I to mechanizmy kontrolne realizowane na poziomie operacyjnym;
- 2) Poziom II nadzór oraz mechanizmy kontrolne realizowane przez komórki organizacyjne, które są niezależne od czynności realizowanych na poziomie 1, do których w szczególności należy zaliczyć Stanowisko Zgodności oraz Stanowisko Kontroli Wewnętrznej;
- 3) Poziom III to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Pierwsza linia obrony obejmuje:

- 1) stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka, a także mechanizmów kontrolnych w ramach działalności jednostek i komórek organizacyjnych, w tym w zakresie operacyjnego zarządzania ryzykiem w Banku, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank,
- 2) bieżące monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych.

Druga linia obrony obejmuje:

- 1) działanie pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, zajmujących się zarządzaniem ryzykiem (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii), obejmuje stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz bieżące monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów;
- 2) działalność Stanowiska Zgodności – obejmująca monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontroli, zwłaszcza w zakresie testowania pionowego,

Trzecia linia obrony to:

- niezależna komórka audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej i jest przeniesiona i realizowana przez SSOZ BPS.

VI. POZOSTAŁE INFORMACJE

Informacje wymagane na podstawie art. 111a ustawy Prawo bankowe

Zgodnie z art. 111a Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, SBR Bank przedstawia w niniejszym sprawozdaniu, dodatkowe informacje:

1. Spółdzielczy Bank Rozwoju nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła na koniec 2023 roku 2,07%.
3. SBR Bank nie zawierał żadnych umów, o której mowa w art. 141t ust. 1 Ustawy PB.
4. SBR Bank nie posiada udziałów własnych.
5. Wypracowany w 2023 roku przez SBR Banku zysk przed opodatkowaniem wynosi: 23.078.930,12 zł. a zapłacony podatek dochodowy to kwota: 3 349 451,00 zł.
6. W 2023 roku SBR Bank nie otrzymał wsparcia finansowego pochodzącego ze środków publicznych, na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 roku o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2016 roku poz. 1436).
7. Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania
8. Bank ogłasza w sposób ogólnie dostępny, w raporcie dotyczącym ujawnień opis systemu zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, a także informację o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Spółdzielczy Bank Rozwoju i jego organy w zakresie swoich kompetencji stosują Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego uchwałą Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17), z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę wynagrodzeń. Polityka, określa zasady wynagradzania pracowników Banku, w tym pracowników, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej.

Z uwagi na skalę działalności Banku, nie powoływano komitetu do spraw wynagrodzeń.

Informacje o stosowaniu Zasad Ładu Korporacyjnego wraz z oświadczeniem Zarządu o odstąpieniu i powodach niestosowania niektórych z rekomendowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego zasad oraz informacje o obowiązującej w Banku polityce wynagrodzeń, a także informacje o wynagrodzeniach członków Zarządu, podlegają ujawnieniu na stronie internetowej Banku.

W 2020 roku na podstawie „Metodyki oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego”, Bank wprowadził zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę oceny odpowiedniości Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju oraz zatwierdzoną przez Zebranie Przedstawicieli Politykę oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju .

Zgodnie z procedurami członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza jako organ kolegialny, a także członkowie Zarządu oraz Zarząd jako organ kolegialny, zostali objęci oceną odpowiedniości i uzyskali pozytywną ocenę.

Zgodnie z wymogami art. 22aa ustawy Prawo bankowe, członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej uczestniczą w szkoleniach w celu pogłębiania wiedzy i umiejętności, dotyczących pełnionych przez nich funkcji.

9. Bank ujawnia sprawozdanie z działalności Banku oraz opis systemu zarządzania o których mowa w ust. 4. na stronie internetowej Banku.
10. Bank ujawnia także informacje, o których mowa w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r., zwanego „Rozporządzeniem CRR”.
11. Po dniu bilansowym nie wystąpiły istotne zdarzenia mające wpływ na działalność SBR Banku.

VII. PERSPEKTYWY ROZWOJU I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Rok 2023 był kolejnym rokiem, w który SBR Bank realizował plan sanacji. To trzeci rok realizacji działań naprawczych założonych w Wewnętrznym Plan Naprawy na lata 2021-2024.

Realizacja założeń WPN w 2023 roku w poszczególnych obszarach przedstawia się następująco:

- W 2023 roku Bank poprawił efektywność działania. Bank zwiększył poziom wyniku odsetkowego i skalę przychodów pozaodsetkowych. Te działania spowodowały, że wynik netto za 2023 rok był na poziomie poprzedniego roku.
- Poprawa jakości portfela była realizowana w kilku obszarach:
  - udział kredytów zagrożonych zmniejszył się zarówno w ujęciu ilościowym jak i jakościowym i jest poniżej założeń WNP,
  - Bank znacznie poprawił poziom orezerwowania należności zagrożonych, i spełnia minimalny wymóg SOS BPS (min. 35%), duży wzrost wskaźnika pokrycia portfela kredytów zagrożonych rezerwami celowymi o 10,03 p.p. do poziomu 50,03% to efekt dotworzenia rezerw i odpisów w kwocie ca. 10,8 mln zł. w 2023 roku,
  - dywersyfikacja portfela - w 2023 roku SBR Bank zwiększył udział ekspozycji detalicznych (z 38,6% do 45,6%) głównie kosztem ekspozycji firm, wartościowo portfel ten wzrósł o niecałe 64,7 mln zł. Portfel ten jest bezpieczniejszy i generuje mniejsze ryzyko.
- W obszarze adekwatności kapitałowej Bank realizuje założone planu.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej dotyczącej wysokości współczynników kapitałowych. Bank osiągnął cele w zakresie wskaźników kapitałowych określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy na koniec 2023 roku .
Przeznaczenie całości wyniku netto za 2023 rok i w dalszych latach przyczyni się do dalszej poprawy sytuacji w tym obszarze.

- Sytuacja płynnościowa SBR Banku jest stabilna. Płynność finansowa utrzymuje się na prawidłowym poziomie. Poziom wskaźników z obszaru płynności wskazuje na stabilną sytuację w tym obszarze. Bank zachowuje regulacyjne normy płynności.
- Poprawa zarządzania Bankiem.

W 2023 roku nie nastąpiły żadne zmiany w Zarządzie SBR Banku.

W czerwcu 2022 roku Walne Zgromadzenie Przedstawicieli Spółdzielczego Banku Rozwoju dokonało wyboru nowego składu Rady Nadzorczej na kolejną 4 letnią kadencję.

Do zdarzeń, które mogą negatywnie w istotny sposób wpłynąć na realizację WPN-u, Bank nadal zalicza:

- ogólną sytuację gospodarczą związaną z konfliktem zbrojnym między Rosją a Ukrainą - co ma przełożenie niestabilność i niepewność sytuacji gospodarczej w naszym kraju – duży napływ uchodźców, ograniczenie wymiany handlowej w tym głównie dostaw surowców energetycznych, co w konsekwencji odbiło się na gwałtownym wzroście cen, dużej zmienności kursów walut oraz wzroście inflacji;
- wysoki poziom inflacji i stóp procentowych - to z jednej strony znaczny wzrost wyniku odsetkowego Banku ale jednocześnie przyczynia się do zmniejszenia zdolności kredytowej klientów głównie detalicznych oraz może mieć wpływ w dłuższej perspektywie na spłacalność kredytów a tym samym jakości portfela kredytowego;
- skutki wejścia w życie w lipcu ubiegłego roku Ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom, wprowadzającej tzw. „Wakacje kredytowe” co przyczyniło się do zmniejszenia przychodów odsetkowy.
- zapowiadane i deklarowane przez polityków inne „ulgi” dla kredytobiorców w tym głównie przedłużenia „Wakacji kredytowych” na 2024 rok.
- zapowiadane zmiany prawne w zakresie wyłączenia stawki WIBOR w zakresie kredytów mogą prowadzić do niestabilności przychodów a tym samym sytuacji ekonomicznej Banku.

Bank będzie monitorować sytuacje w tych obszarach.

W 2023 roku po uzyskaniu pełnych możliwości technicznych, zapewnionych przez dostawcę systemu informatycznego, Bank dokonał pełnej i całościowej aktualizacji/przeliczenia efektywnej stopy procentowej kredytów objętych wakacjami kredytowymi. Ponowne wyliczenie efektywnej stopy procentowej ma na celu kalkulację nowej skorygowanej ceny nabycia dla przychodów odsetkowych,

obejmujących zarówno odsetki, jak i prowizje od kredytów. Efektywna stopa procentowa dyskontuje oczekiwany strumień przyszłych płatności pieniężnych do bieżącej wartości bilansowej netto do terminu zapadalności albo wymagalności instrumentu finansowego.

Oszacowana wartość niezaewidencjonowanych nominalnych przychodów odsetkowych dla umów, w ramach których klienci dokonali zawieszenia płatności rat kredytowych według stanu:

- na dzień 31 grudnia 2022 roku to: 2 743 718,99 zł.

- na dzień 31 grudnia 2023 roku to: 2 525 943,83 zł.

Wyliczone wartości Bank zaewidencjonował w przychody odsetkowe bieżącego tj. 2023 roku jako korektę odsetek wg ESP.

Efektywna stopa procentowa stanowi podstawę wyceny aktywów finansowych według metody skorygowanej ceny nabycia, nazywanej również metodą zamortyzowanego kosztu.

W dacie publikacji niniejszego raportu Bank nie planuje ograniczenia czy zaprzestania prowadzenia działalności w związku z sytuacją na Ukrainie i innymi potencjalnymi zagrożeniami.

Zarząd Banku uważa, że na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania sytuacja w tym zakresie nie wpłynie znacząco na sytuację ekonomiczną klientów a tym samym Banku. Zarząd na bieżąco analizuje wszystkie sygnały w tym zakresie.

Według naszej opinii na dzień publikacji niniejszego raportu w opinii Zarządu SBR Banku nie zachodzą żadne przesłanki, które mogłyby świadczyć o zagrożeniu dalszego funkcjonowania a tym samym bezpieczeństwa środków zgromadzonych w Spółdzielczym Banku Rozwoju.

Szepietowo, dnia 09 maja 2024 roku.

Zarząd Spółdzielczego Banku Rozwoju

Prezesa Zarządu - Tomasz Gromada

Wiceprezes Zarządu - Dariusz Gąsior

Wiceprezes Zarządu - Leszek Szafara